



KUNGL. SKOGS- OCH LANTBRUKSAKADEMIEN

Regeringskansliet  
Näringsdepartementet  
103 33 Stockholm

Stockholm 14 december 2009

**Remissvar på Energimyndighetens rapport ”Hållbarhetskriterier med förslag till implementering av vissa delar av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användning av energi från förnybara energikällor” (N 2009/ 7508/E).**

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA) har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade rapport och lämnar följande kommentarer.

**Bakgrund**

Förnybarhetsdirektivet, vilket antogs av Europaparlamentet och rådet i december 2008 och som offentliggjordes i den Europeiska gemenskapens tidning den 5 juni 2009, skall enligt direktivets bestämmelser implementeras i nationell lag senast den 5 december 2010.

Med anledning av detta gav regeringen, i regleringsbrevet för 2009, Energimyndigheten i uppdrag att lämna förslag på hur direktivets bestämmelser om växthusgasberäkningar och hållbarhetskriterier kan utformas i Sverige. Därutöver ingick i uppdragsbeskrivningen att ta reda på om biomassa producerad i Sverige, i befintlig lagstiftning, uppfyller direktivets hållbarhetskriterier samt att analysera effekter för olika alternativa produktionskedjor och för produktion med integrerad processindustri.

Direktivets hållbarhetskriterier och följaktligen också Energimyndighetens förslag är begränsade till biodrivmedel och andra flytande biobränslen, t.ex. vegetabiliska och animaliska oljor vid produktion av värme och kraft. Rapporten berör dock även förutsättningarna och konsekvenserna av att hållbarhetskriterierna utvidgas till fasta biobränslen.

**KSLAs övergripande synpunkter**

Energimyndigheten förslår att det införs en särskild lag om hållbarhetskriterier samt att vi därtill ändrar i energiskattelagen och i lagen om elcertifikat. De befintliga svenska lagarna, t.ex. miljöbalken och skogsvårdslagen anses inte tillräckliga för att garantera efterlevnad av de nya villkoren. Även dessa lagar kan behöva ändras, men det ska utredas vidare.

Resultaten blir en mycket omfattande årlig rapporteringsskyldighet för alla företag som tillhandahåller eller använder biodrivmedel och andra flytande biobränslen. Någon begräsning efter företagsstorlek eller leveransvolym finns inte och allt skall verifieras och granskas av oberoende granskare.

Systemet kommer att innebära ett betydande merarbete och ökade kostnader för hela produktionskedjan. Särskilt hårt drabbas mindre företag, som inte har resurser och kompetens att genomföra omfattande hållbarhetsanalyser utan måste köpa tjänsterna. Förslagen är därmed inte förenliga med de ambitioner om regelförenkling och mindre byråkrati som såväl den svenska regeringen och EU-institutionerna har som mål.

Samtidigt är möjligheterna för en leverantör att stå utanför regelverket mycket begränsade eftersom kriterierna blir ett villkor för att den aktuella produktionen skall kunna räknas med i det nationella åtagandet för förnybar energi och få del av skattenedsättning, elcertifikat etc.

KSLA är medveten om att EU-direktivets mycket detaljerade utformning starkt begränsar utrymmet för nationella förenklingar. Likväl har vi från branschorganisationer och företag erfarit att det finns sådana möjligheter som inte i tillräcklig grad beaktas av Energimyndigheten. Vi har inte kompetensen för att precisera dessa möjligheter, men utgår ifrån att dessa kommer redovisas i olika remissyttrande och där så är möjligt beaktas i kommande tillämpningsföreskrifter.

### **Tillämpningsföreskrifter brådskar**

Som Energimyndigheter framhåller i rapporten innebär den aktuella tidsplanen att berörda företag måste förbereda sig för de nya reglerna innan detaljerna i bestämmelserna är klara och fastställda i myndighetsföreskrifter. Detta är mycket otillfredsställande och i flera avseenden inte förenligt med gällande rättprinciper.

KSLA vill därför betona betydelsen av att föreskrifter och förordningstext tas fram och görs tillgängliga snarast möjligt och inte sent in på 2010 då företagen redan måste ha vidtagit de åtgärder som krävs för att de drivmedel som skall distribueras i början av 2011 skall uppfylla alla kriterier, inte minst vad gäller administrativa krav beträffande spårbarhet och beräkningsmetoder.

Vi är medvetna om att direktivet förhindrar en senareläggning av i kraftträdandet men menar att tillämpningsföreskrifterna måste utformas i tid och på sådant sätt att regelverkets hämnade effekter på bioenergibranschen minimeras.

### **Hållbarhetskriterier för fasta biobränslen**

Akademien är långt ifrån övertygad om att de hållbarhetskriterier som nu skall införas för biodrivmedel och andra flytande biobränslen är ändamålsenliga och en effektiv väg att nå direktivets övergripande mål. Vi bedömer att man skulle komma minst lika långt och till lägre samhällsekonomisk kostnad genom en strikt tillämpning av befintliga miljölagar för jord- och skogsbruk i kombination med frivilliga certifieringssystem.

Nu när direktivet är antaget finns inte ett sådant alternativ för biodrivmedel, men frågan är högaktuell för fasta biobränslen. EU-kommissionen arbetar nämligen med en rapport om vilka hållbarhetskriterier som skall gälla fasta biobränslen och väntas till våren komma med ett förslag.

Produktion och försäljning av fasta biobränslen berör betydligt fler och framför allt många mycket små aktörer än vad som är fallet med flytande bränslen. De negativa konsekvenserna om man skulle överföra nu gällande förslag till fasta biobränslen skulle därmed blir mycket stora och allvarligt hämma utvecklingen av klimatsmart energi. Bäst vore om man kunde koppla hållbarhetsredovisningen för biomassa från jord och skog till befintliga regelverk för jordbruket och till skogsvårdslagen för skogsbruket. Då slipper vi parallella regelverk och en omfattande byråkrati.

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien

*Åke Barklund*

Åke Barklund  
Akademisekreterare och VD